

Ett roderlås som fungerar

Att snabbt och enkelt kunna låsa rorkulten i ett visst läge är inte bara önskvärt, utan många gånger nödvändigt. Vi har provat ett system som fungerar.

Antligen har jag testat en av dessa små uppfinningar som alltid dyker upp på båtmässorna – och som fungerar: Det stegfria roderlåset från Aronowitsch & Lyth. Efter att ha sneglat på det under några båtmässor installerade jag ett exemplar på min Maxi 77.

Installationen var enkel att göra. Allt som behövdes var en bormaskin, två borrar, en skruvmejsel och en skiftnyckel. Sen var det bara att följa instruktionerna som medföljde. Ett par hål i den aktere sittbrunnssargen för tampens bägge fästpunkter samt några hål i rorkulten för friktions-trissan som tampen leds runt. Sen var allt klart för användning. Det tog tio minuter.

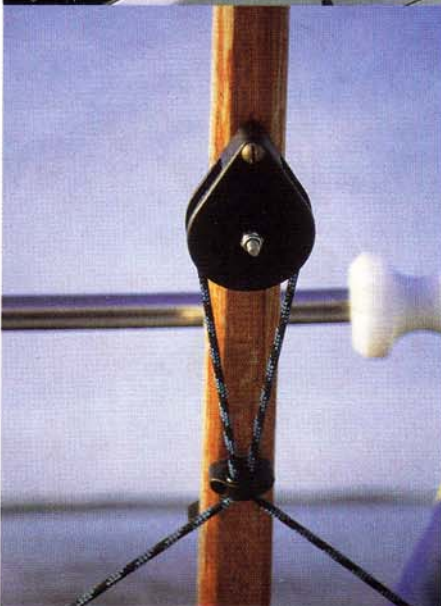
Nu skall det sägas att roderlåset inte passar alla båtar. Det fordras en rorkult som går att reglera i höjdled utan att den faller ned (jag fick dra åt rorkultens infästningsbult på hjärtstocken för att öka friktionen), samt någonstans att montera fästpunkterna. Ett häckroder gör installationen enklast. Men roderlåset fungerar även för de flesta sittbrunnsmonterade rorkultar.

Funktionen är enkel. Ju mer friktion (motstånd) tampen får desto hårdare låses den, och därmed rodret. Men andra ord: Ju högre jag lyfter rorkulten (alternativt sänker den) och därmed spänner tampen, desto hårdare sitter rodret fast i sitt läge. Och det fungerar – över förväntan. Så bra, faktiskt, att jag nu svårligen kan se hur jag tidigare kunnat vara utan någon form av roderlåsning, speciellt som jag ofta är ute ensam i min Maxi 77.

Många användningsområden

Jag använder roderlåset framför allt när jag går för motor. Rodrelåset är ju ingen autopilot, så det går inte att lämna det obevakat alltför långa stunder. Men det ger mig tid att kunna sätta segel i lugn och ro eller bara dyka ned i ruffen för att hämta något. Och med en inställning som bara ger liten friktion, så blir trycket på rorkulten från propellereffekten (jag har en inombordare) inte så kraftig, vilket gör båten behagligare att styra.

Detsamma gäller för segling under hård kryss, då båten har lovningstendenser. Lite friktion på roderlåset underlättar då styr-

Enkelt och simpelt: Ett par öglor och en skoträtta skruvas fast på sargen och själva låset (friktionsbromsen) på rorkulten – när man lyfter på rorkulten låses den i önskat läge.

Styr sig själv

Även under segling fungerar roderlåset bra. Vid stadig vind på kryssen är det nästan som en autopilot. I och med den steglösa justeringen kan jag alltid hitta ett läge där båten styr sig själv. Det kan gå en kvart eller mer innan jag behöver ändra inställningen.

En sak som bekymrade mig lite före installationen var att jag har förvaringsutrymmen i sittbrunnens aktertoft, under rorkulten. Kunde jag komma åt detta utrymme när jag använde roderlåset? Inga problem. Den ena fästpunkten för friktionstampen är fäst i en skoträtta. Det är bara att lossa denna ända och ge lite slack så att rorkulten låses i ett ännu mer upprätt läge. Det blir då lite svårare att ställa in rodrets läge på grund av den mindre fördelaktiga vinkeln på rorkulten, men med lite småjusteringar går det bra. Sen var det bara att dyka ned i stuvutrymme och försöka hitta vad som hittas kunde.

Sammanfattningsvis är detta roderlås en av de båtprylar jag sett på båtmässorna som jag varmt kan rekommendera till båtägare som har en roderkonstruktion där monteringen inte blir ett problem.

Roderlåset säljs i tillbehörsaffärerna. Tillverkare är Aronowitsch & Lyth, tel. 08-663 40 65. Pris ca 300 kr för komplett sats.

Magnus Lindén

ningen, speciellt för mindre armstarka gästtar.

Men även när jag backar eller drar mig ut från en förtöjning blir låset en utmärkt hjälp; häckroder, och även friliggande roder i allmänhet, har ju en tendens att slå hårt åt ena eller andra hållet när båten backar. Nu kan jag låsa rodret i position och koncentrera mig på att hala hem på aktertampen i stället.

Samma sak vid tilläggningarna. När farten är lagom är det bara att låsa rodret för kurs mot land och kliva upp på fördäck för att ta emot.

Väl i hamn lyfter jag bara på rorkulten och slipper en massa specialarrangemang för att hindra rodret från att slå under nat-